

Hemofilová onemocnění

Co to je?

Bakterie *Haemophilus influenzae* typu b může vyvolat závažná invazivní onemocnění jako otravu krve, zánět mozkových blan či zánět příklopky hrtanové (epiglotitida).

Výskyt v ČR a v zahraničí

Díky pravidelnému očkování dětí se v ČR výskyt život ohrožujících stavů způsobených bakterií *Haemophilus influenzae* typu b výrazně snížil, přičemž v letech 2022 a 2023 bylo hlášeno 13 a 66 případů invazivních hemofilových infekcí všech typů. V Evropě bylo v roce 2021 zaznamenáno kolem 1700 případů, z toho 53 lidí nemoci podlehl. Celosvětově každoročně onemocní až 3 miliony lidí, z čehož 400 000 končí úmrtím s postižením především dětské neočkované populace.

Jak se můžu nakazit?

Infekce se přenáší kapénkovou infekcí, vzácně kontaktem s kontaminovanými předměty. Zdrojem je nakažený člověk či bezpříznakový nosič.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Nejvíce ohroženi jsou kojenci, batolata a děti předškolního věku, které nebyly očkované. Infekce dále může ohrozit dospělé pacienty s poruchou imunity, s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či po jejím odnětí.

Inkubační doba

Inkubační doba onemocnění není přesně známá, ale předpokládá se, že je krátká. Udává se, že k rozvoji onemocnění dochází do 7 dnů od potenciálního rizikového kontaktu.

Jak se infekce projevuje?

V úvodu se onemocnění může projevit jako nespecifická infekce horních cest dýchacích. Zánět příklopky hrtanové (epiglotitida) se projevuje horečkou, celkovou schváceností, bolestí v krku, dušností a neschopností polykat. Děti jsou při onemocnění nezvykle klidné, aby šetřily s dechem, odmítají polohu vleže a z úst jim samovolně vytékají sliny. Bez akutního lékařského zásahu může dojít rychlému zadušení a úmrtí. Zánět mozkových blan se projevuje celkovými příznaky doprovázenými bolestí hlavy, zvracením, světloplachostí, opozicí šije a poruchou vědomí.

Jak se to léčí?

Léčba spočívá v časném podání antibiotik, případně v intenzivní resuscitační a podpůrné péči.

Jaké jsou komplikace?

Mezi nejzávažnější komplikace zánětu přiklopky hrtanové patří udušení, komplikací meningitidy může být nevratné poškození mozku, obrna, epilepsie, mentální retardace, hluchota, slepota, poruchy chování či učení.

OČKOVÁNÍ:

Vakcína: Hiberix

Základní typ vakcíny: polysacharidová konjugovaná vakcína

Věková indikace: základní očkování probíhá již v dětském věku – povinné očkování

Přeočkování: v dospělosti u rizikových skupin pacientů jednorázové podání vakcíny

Pro koho je očkování zejména vhodné: osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či před jejím plánovaným odnětím, pacienti po transplantaci kostní dřeně, osoby se závažnou poruchou imunity, osoby po předchozí prodělané invazivní pneumokokové či meningokokové infekci

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, pocit na zvracení, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či před jejím plánovaným odnětím, pacienti po transplantaci kostní dřeně, osoby se závažnou poruchou imunity, osoby po předchozí prodělané invazivní pneumokokové či meningokokové infekci

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.